

Додаток 1

до наказу гуманітарної гімназії
ВІД 18.06.2018 р. № 101

СХВАЛЕНО

рішенням педагогічної ради
протокол від №10 14.06.2018р.

Н.В.Березицька

Освітня програма для 1-2-х класів
Марганецької гуманітарної гімназії ім. Т.Шевченка
Марганецької міської ради Дніпропетровської області
(для 2-х класів з 01 вересня 2019 року)

Загальні положення освітньої програми
закладів загальної середньої освіти І ступеня

Освітня програма загальної середньої освіти І ступеня (початкова освіта) 1-2 класи Марганецької гуманітарної гімназії ім. Т. Шевченка Марганецької міської ради Дніпропетровської області розроблена на виконання Закону України «Про освіту», постанови Кабінету Міністрів України від 21 лютого 2018 року № 87 «Про затвердження Державного стандарту початкової загальної освіти», наказу МОН України від 21.03.2018 року №268 «Про затвердження типових освітніх програм для 1-2-х класів закладів загальної середньої освіти», програми О.В. Савченко (рішення педагогічної ради від 26.04.2018 р. № 6).

Освітня програма визначає:

загальний обсяг навчального навантаження та орієнтовну тривалість і можливі взаємозв'язки освітніх галузей, предметів, дисциплін; загальний обсяг навчального навантаження для учнів 1-х класів – 805 годин/навчальний рік, для 2-х класів – 875 годин/навчальний рік. Навчальний план для 1 класу закладів загальної середньої освіти, з метою його впровадження з 1 вересня 2018 року, передбачає реалізацію освітніх галузей Базового навчального плану Державного стандарту через окремі предмети. Вони охоплюють інваріантну складову, сформовану на державному рівні, яка є спільною для всіх закладів загальної середньої освіти незалежно від підпорядкування і форм власності та варіативну складову. Заклад для складання власного плану використав таблицю 1 до Типової освітньої програми (навчальний план початкової школи з українською мовою навчання) (таблиця 1). Освітню програму для 1-2-х класів укладено за такими освітніми галузями:

Мовно- літературна

Іншомовна

Математична

Природничо-громадянська й історична, соціальна,

здоров'язбережувальна галузі

Інформатична

Технологічна

Мистецька

Фізкультурна

До базових предметів належать: «Українська мова і літературне читання», «Англійська мова», «Математика», «Я досліджую світ», «Інформатика», «Дизайн і технології», «Образотворче мистецтво», «Музичне мистецтво», «Фізична культура».

У 1 класі додаткові години, враховуючи освітні потреби учнів, використано для курсу «Риторика» (1год.). Границю допустиме навчальне навантаження в 1-2 класах дотримано.

Поділ класів на групи при вивчені окремих предметів здійснюється відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України від 20.02.2002 № 128 «Про затвердження Нормативів наповненості груп дошкільних навчальних закладів (ясел-садків) компенсуючого типу, класів спеціальних загальноосвітніх шкіл (шкіл-інтернатів), груп подовженого дня і виховних груп загальноосвітніх навчальних закладів усіх типів та Порядку поділу класів на групи при вивчені окремих предметів у загальноосвітніх навчальних закладах», зареєстрованого в Міністерстві юстиції України від 06.03.2002 за № 229/6517 (зі змінами) і передбачає поділ на групи.

Освітня галузь «Мистецтво» у 1-2 класах реалізується навчальними предметами «Образотворче мистецтво» з інваріантного складника і «Музичне мистецтво» - з варіативної складової (по 1 год.). Предмет «Фізична культура» у 1-4 класах викладається по 3 години у кожному класі.

Метою початкової освіти є всебічний розвиток особистості дитини відповідно до її вікових та індивідуальних психофізіологічних особливостей і пізнавальних потреб, формування загальнокультурних і морально-етичних цінностей, оволодіння ключовими і предметними компетентностями та наскрізними вміннями, необхідними життєвими і соціальними навичками, що забезпечують її готовність до життя в демократичному й інформаційному суспільстві, продовження навчання в основній школі.

Освітня програма для 1-2 класів закладів загальної середньої освіти розроблена відповідно до Закону України «Про освіту», Державного стандарту початкової освіти. У програмі визначено вимоги до конкретних очікуваних результатів навчання; коротко вказано відповідний зміст кожного навчального предмета чи інтегрованого курсу.

Освітню програму побудовано із врахуванням таких принципів:

- дитиноцентрованості і природовідповідності;
- узгодження цілей, змісту і очікуваних результатів навчання;
- науковості, доступності і практичної спрямованості змісту;
- наступності і перспективності навчання;
- логічної послідовності і достатності засвоєння учнями предметних компетентностей;
- можливостей реалізації змісту освіти через предмети або інтегровані курси;
- взаємозв'язаного формування ключових і предметних компетентностей;
- творчого використання вчителем програми залежно від умов навчання;
- адаптації до індивідуальних особливостей, інтелектуальних і фізичних можливостей, потреб та інтересів дітей.

Очікувані результати навчання здобувачів освіти

Зміст програми має потенціал для формування в учнів таких **ключових компетентностей:**

- здатність спілкуватися рідною (у разі відмінності від державної) та однією з іноземних мов;
- математична ;
- компетентності у галузі природничих наук, техніки і технологій;
- інноваційність;
- екологічна;
- інформаційно-комунікаційна;
- здатність до навчання впродовж життя;
- громадянські та соціальні компетентності;
- культурна;
- підприємливість та фінансова грамотність

Такі ключові компетентності, як уміння вчитися, ініціативність і підприємливість, екологічна грамотність і здоровий спосіб життя, соціальна та громадянська компетентності можуть формуватися відразу засобами усіх предметів. Виокремлення в навчальних програмах таких наскрізних ліній ключових компетентностей як «Екологічна безпека й сталій розвиток», «Громадянська відповідальність», «Здоров'я і безпека», «Підприємливість і фінансова грамотність» спрямоване на формування в учнів здатності застосовувати знання й уміння у реальних життєвих ситуаціях. Наскрізні лінії є засобом інтеграції ключових і загально предметних компетентностей, окремих предметів та предметних циклів; їх необхідно враховувати при формуванні шкільного середовища. Наскрізні лінії є соціально значимими над предметними темами, які допомагають формуванню в учнів уявлень про суспільство в цілому, розвивають здатність застосовувати отримані знання у різних ситуаціях.

Вимоги до дітей, які розпочинають навчання у початковій школі, мають враховувати досягнення попереднього етапу їхнього розвитку (дошкільної та перед шкільної освіти).

Зміст освітньої програми має також потенціал для формування **наскрізних умінь:** читання з розумінням, уміння висловлювати власну думку усно і письмово, критичне та системне мислення, здатність логічно обґрунтовувати позицію, творчість, ініціативність, вміння конструктивно керувати емоціями, оцінювати ризики, приймати рішення, розв'язувати проблеми, здатність співпрацювати з іншими людьми.

Враховуючи інтегрований характер компетентності, у процесі реалізації освітніх програм рекомендується використовувати **внутрішньопредметні і міжпредметні зв'язки**, які сприяють цілісності результатів початкової освіти та переносу умінь у нові ситуації.

Чотири наскрізні лінії НУШ:

1. Екологічна безпека і сталий розвиток

Наскрізна лінія «Екологічна безпека і сталий розвиток» підсилює формування в учнів соціальної активності, відповідальності й екологічної свідомості: збереження, захист довкілля усвідомлення сталого розвитку готовність брати участь у вирішенні питань навколошнього середовища та розвитку суспільства.

2. Громадянська відповідальність

Ця наскрізна лінія покликана забезпечити: розвиток соціальної й громадянської компетентностей розкрити суть поняття «відповідальний громадянин» і визначити вектори його діяльності.

3. Здоров'я і безпека

Щоб реалізувати здоров'язбережувальну компетентність, слід докласти зусиль на формування учня, який: є духовно/емоційно/соціально/фізично повноцінним громадянином дотримується здорового способу життя активно долучається до облаштування безпечною для життя й діяльності середовища.

4. Підприємливість і фінансова грамотність

Мета наскрізної лінії «Підприємливість і фінансова грамотність» — навчання молоді: раціонально використовувати кошти планувати витрати заощаджувати реалізовувати лідерські ініціативи успішно діяти в технологічно швидкозмінному середовищі.

Навчання за наскрізними лініями реалізується насамперед через:

- організацію навчального середовища – зміст та цілі наскрізних тем враховуються при формуванні духовного, соціального і фізичного середовища навчання;
- окремі предмети- виходячи із наскрізних тем при вивченні предмета проводяться відповідні трактовки, приклади і методики навчання, реалізуються надпредметні, міжкласові та загальношкільні проекти. Роль окремих предметів при навчанні за наскрізними темами різна і залежить від цілей і змісту окремого предмета та від того, наскільки тісно той чи інший предметний цикл пов'язаний із конкретною наскрізною темою;
- предмети за вибором;
- роботу в проектах;
- позакласну навчальну роботу і роботу гуртків.

Необхідною умовою формування компетентностей є діяльнісна спрямованість навчання, яка передбачає постійне включення учнів до різних видів педагогічно доцільної активної навчально-пізнавальної діяльності, а також практична його спрямованість.

Рекомендовані форми організації освітнього процесу.

Основними формами організації освітнього процесу є різні типи уроку, екскурсії, віртуальні подорожі, спектаклі, квести, які вчитель організує у межах уроку або в позаурочний час.

Форми організації освітнього процесу можуть уточнюватись та розширюватись у змісті окремих предметів за умови виконання державних

вимог Державного стандарту та окремих предметів протягом навчального року. Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів.

Основні завдання освітнього процесу.

- формування в учнів сучасної наукової картини світу;
- виховання працьовитості, любов до природи;
- розвиток в учнів національної свідомості:
- формування людини та громадянина, яка прагне вдосконалювання та перетворення суспільства;
- інтеграцію особистості в систему світової та національної культури;
- рішення задач формування загальної культури особистості, адаптації особистості до життя в суспільстві;
- виховання громадянськості, поваги до прав і свобод людини, поваги до культурних традицій та особливостей інших народів в умовах багатонаціональної держави;
- створення основи для усвідомленого відповідального вибору та наступного освоєння професійних освітніх програм;
- формування потреби учнів до самоосвіти, саморозвитку, самовдосконалення тощо.

Контроль і оцінювання навчальних досягнень учнів здійснюється на суб'єкт – суб'єктних засадах, що передбачає систематичне відстеження індивідуального розвитку учнів у процесі навчання. За цих умов контрольно-оцінювальна діяльність набуває для учнів формувального характеру. Контроль спрямований на пошук ефективних шляхів поступу кожного учня у навчанні, а визначення особистих результатів не передбачає порівняння із досягненнями інших і не підлягає статистичному обліку з боку адміністративних органів.

Упродовж навчання в початковій школі учні опановують способи самоконтролю, саморефлексії і самооцінювання, що сприяє стимулюванню відповідальності, розвитку інтересу, своєчасному виявленню прогалин і корекції у знаннях, уміннях, навичках.

Навчальні досягнення учнів у 1-2 класах підлягають формувальному (вербальному) оцінюванню.

Формувальне оцінювання має на меті: підтримати навчальний розвиток учнів; вибудовувати індивідуальну траєкторію розвитку дитини; діагностувати досягнення на кожному з етапів процесу навчання; вчасно виявляти проблеми й запобігати їх нашаруванню; аналізувати хід реалізації навчальної програми й ухвалювати рішення щодо корегування програми і методів навчання відповідно до індивідуальних потреб дитини; мотивувати прагнення здобути максимально можливі результати; виховувати ціннісні якості особистості; бажання навчатися, не боятись помилок, переконання у власних можливостях і здібностях.

Вимоги до осіб, які можуть розпочинати здобуття базової середньої освіти

Відповідно до ст.12 Закону України «Про освіту», початкова освіта здобувається, як правило, з шести років. Діти, яким на початок навчального

року виповнилося сім років, повинні розпочинати здобуття початкової освіти цього ж навчального року.

Особи з особливими освітніми потребами можуть розпочинати здобуття початкової освіти з іншого віку, а тривалість здобуття ними початкової та базової середньої освіти може бути подовжена з доповненням освітньої програми корекційно-розвитковим складником. Особливості здобуття такими особами повної загальної середньої освіти визначаються спеціальним законом.

Опис та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти.

Система внутрішнього забезпечення якості складається з наступних компонентів:

- кадрове забезпечення освітньої діяльності (таблиця 2);
- навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності (таблиця 3);
- матеріально-технічне забезпечення освітньої діяльності (таблиця 4);
- моніторинг досягнення учнями результатів навчання (комpetентностей).

Завдання системи внутрішнього забезпечення якості освіти:

- оновлення методичної бази освітньої діяльності;
- контроль за виконанням навчальних планів та освітньої програми, якістю знань, умінь і навичок учнів, розробка рекомендацій щодо їх покращення;
- моніторинг та оптимізація соціально-психологічного середовища закладу освіти;
- створення необхідних умов для підвищення фахового кваліфікаційного рівня педагогічних працівників у гуманітарній гімназії спланована система проходження курсів та тренінгів.

Освітня програма закладу базової середньої освіти, сформована на основі Типової освітньої програми, її схвалює педагогічна рада гуманітарної гімназії та затверджує його директор. Освітня програма закладу оприлюднюються на веб-сайті <http://marganets-school1.edukit.dp.ua/>

Таблиця 1

Навчальний план Марганецької гуманітарної гімназії ім. Т.Шевченка
Марганецької міської ради Дніпропетровської області
(до наказу МОН України від 21.03.2018 року № 268 «Про затвердження типових освітніх програм для 1-2 класів закладів загальної середньої освіти» таблиця 1)

Назва освітньої галузі	Класи	Кількість годин на рік			
		1 кл.	2 кл.	3 кл.	4 кл.
<i>Інваріантний складник</i>					
Мовно-літературна					
Іншомовна	315	350	350	350	1365
Математична	140	140	140	140	560
Я досліджую світ (природнича, громадянська й історична, соціальна, здоров'язбережувальна галузі)	105	105	105	105	420
Технологічна					
Інформатична	35	70	70	70	245
Мистецька	70	70	70	70	280
Фізкультурна*	105	105	105	105	420
Усього	770	840	840	840	3290
<i>Варіативний складник</i>					
Додаткові години для вивчення предметів освітніх галузей, проведення індивідуальних консультацій та групових занять	35	35	70	70	210
Загальнорічна кількість навчальних годин	805	875	910	910	3500
Гранично допустиме тижневе/ річне навчальне навантаження учня	20/700	22/770	23/805	23/805	/3080
Сумарна кількість навчальних годин, що фінансуються з бюджету (без урахування поділу на групи)	805	875	910	910	3500

* Години, передбачені для фізичної культури, не враховуються під час визначення гранично допустимого навантаження учнів.

Директор

Н.В.Березицька

Таблиця 2

Інформація про якісний склад педагогічних працівників

№ з/п	Найменування навчальної дисципліни	Прізвище, ім'я, по батькові викладача	Найменування посади	Найменування закладу, який закінчив (рік закінчення, спеціальність, кваліфікація згідно з документом про вищу освіту)	Кваліфікаційна категорія, педагогічне звання (рік останньої атестації)	Педагогічний стаж (повних років)	Підвищення кваліфікації за фахом (найменування закладу, що має право на підвищення кваліфікації, номер, дата видачі документа про підвищення кваліфікації)
1	Початкові класи	Білоус Тетяна Дмитрівна	вчитель початкових класів	Донецький державний університет, 1986, ПВ № 659455, російська мова та література, філолог, викладач	відповідає займаній посаді, раніше присвоєним кваліфікаційній категорії «спеціаліст вищої категорії» та педагогічному званню «учитель-методист», 2016	34	Свідоцтво про підвищення кваліфікації в КВНЗ «ДОППО» на курсах «Новопризначенні заступники директорів загальноосвітніх навчальних закладів, вчителі початкових класів з правом викладання ІКТ», СПК № ДН 24983906/2092, 2016, Сертифікат який засвідчує, що успішно завершила курс розроблений МОН України, студію онлайн-освіти EdEra «Онлайн – курс для вчителів початкової

							школи», 18.05.2018 Сертифікат UNICEF, що успішно пройшла онлайн – курс «Основи здоров'язбережної компетентності» № 04- 22372, 12.04.2018 Сертифікат ДАНО «Інноваційні технології У фізичному вихованні молодших школярів в рамках курсу Нової української школи», № 642, 06.06.2018 сертифікат Одноденний тренінг ДАНО «Основи соціальної і здоров'язбережувальної компетентності», 05.04.2018
2	Англійська мова	Лавруша Ольга Миколаївна	вчитель англійської мови	Томський державний педагогічний інститут, 1981, ЖВ № 742860, англійська, німецька мови, вчитель англійської, німецької мови	відповідає зайданий посаді, раніше присвоєним кваліфікаційній категорії «спеціаліст вищої категорії» та педагогічному званню «учитель- методист», 2016	37	Свідоцтво про підвищення кваліфікації в КВНЗ «ДОППО» на курсах «Вчителі англійської мови», СПК №ДН24983906/65 76, 06.10. 2017

3	Музичне мистецтво	Орленко Людмила Григорівна	вчитель музичного мистецтва	Канівське культурно-просвітнє училище, 1981, ДТ № 556328, клубний працівник, керівник самодіяльного хорового колективу	відповідає зйоманій посаді, встановленому 11 тарифному розряду, 2013	31	Свідоцтво про підвищення кваліфікації в КВНЗ «ДОППО» на курсах «Вчителі предметів «Музичне мистецтво», та «Мистецтво» СПК №ДН 24983906/5930, 15.09.2017 Сертифікат який засвідчує, що успішно завершила курс розроблений МОН України, студію онлайн-освіти EdEra «Онлайн – курс для вчителів початкової школи», 05.06.2018
4	Початкові класи	Шелякіна Аліна Володимирівна	вчитель початкових класів	Криворізький національний університет, 2012, НР № 43780549, українська мова і література, вчитель української мови і літератури, зарубіжної літератури	відповідає зйоманій посаді, присвоєно кваліфікаційну категорію «спеціаліст другої категорії», 2014	10	Свідоцтво про підвищення кваліфікації в КВНЗ «ДОППО» на курсах «Вчителі, які викладають інформатику в початковій школі» № 3586, 2014 Сертифікат який засвідчує, що успішно завершила курс розроблений МОН України, студію онлайн-освіти EdEra

							«Онлайн – курс для вчителів початкової школи», 18.05.2018 Сертифікат ДАНО «Інноваційні технології У фізичному вихованні молодших школярів в рамках курсу Нової української школи», № 674, 06.06.2018 сертифікат Одноденний тренінг ДАНО «Основи соціальної і здоров'язбережувальної компетентності», 05.04.2018
5	Група продовженого дня	Чван Тетяна Вікторівна	вчитель початкових класів	Мелітопольський, державний педагогічний університет, 2015, С15 № 080572, дошкільна освіта, початкова освіта, організатор дошкільної освіти, вихователь дітей дошкільного віку, вчитель початкової школи	присвоєна кваліфікаційна категорія «спеціаліст», 2015	6	Свідоцтво про підвищення кваліфікації в КВНЗ «ДОППО» на курсах «Вихователі груп продовженого дня», СПК №ДН 24983906/9900, 22.12.2017р.

6	Логопедія	Ляшенко Світлана Володимирівна	вчитель-логопед	Слов'янський державний педагогічний інститут, 1984, КВ №703720 Олігофренопедаго- гіка і логопедія, вчитель - логопед допоміжної школи	відповідає займаній посаді, раніше присвоєній кваліфікаційній категорії «спеціаліст вищої категорії», присвоєно педагогічне звання «учитель-методист», 2013	40	Свідоцтво про підвищення кваліфікації в КВНЗ «ДОППО» на курсах «Вчителі – логопеди загальноосвітніх навчальних закладів, навчально- реабілітаційних центрів», СПК №ДН 41682253/4326, 15.06.2018р.
7	Психологія	Переп'ялкіна Яна Станіславівна	практичний психолог	Запорізький державний університет, 2001, АР №16285420 психологія, практичний психолог	відповідає займаній посаді, присвоєно кваліфікаційну категорію «спеціаліст другої категорії», 2014	11	Свідоцтво про підвищення кваліфікації в КВНЗ «ДОППО» на курсах «Практичні психологи загальноосвітніх навчальних закладів», СПК №ДН 24983906/10258, 22.12.2017

Директор

Н.В.Березицька

Таблиця 3

Навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності 1 класи

Найменування навчальних програм навчальних дисциплін	Наявність (так/ні)	Ким затверджено	Рік затвердження
<u>1 класи</u>			
Типова освітня програма для закладів загальної середньої освіти (1-2 класи) розроблена під керівництвом Савченко О.Я.	так	Наказ МОН України від 21.03.2018 року № 268 «Про затвердження типових освітніх програм для 1-2 класів закладів загальної середньої освіти»	2018

Забезпечення підручниками та навчальними посібниками, рекомендованими МОН

Клас	Найменування навчальної дисципліни	Автор підручника (навчального посібника)	Найменування підручник (навчального посібника)	Найменування видавництва, рік видання	Кількість примірників	
					необхідно	фактично
1	Навчання грамоти(читання і письмо)	Вашуленко М.С., Вашуленко О.В	Українська мова. Буквар (у 2 – х частинах)	К. ,« Освіта», 2018	66	66
1	Іноземна мова	Герберт Пухта, Гюнтер Гернгрос, Пітер Льюїс-Джонс	Англійська мова (з аудіосупроводом)	К. ,« Освіта», 2018	66	66
1	Математика	Бевз В.Г., Васильєва Д. В.	Математика	К. ,« Освіта», 2018	66	66
1	Я досліджую світ	Коршунова О.В., Гущина Н.І.	Я досліджую світ	К. ,« Освіта», 2018	66	66
1	Образотворче мистецтво	Калініченко О.В., Аристова Л.С.	Мистецтво	K., « Генеза», 2012	66	66
1	Музичне мистецтво			K. ,« Освіта», 2012	66	66

Відомості про інформаційне забезпечення

№ з/п	Найменування виду інформаційного забезпечення	Наявність (так/ні)	Площа (кв. метрів)	Кількість місць	Обсяг бібліотечного фонду
1.	Книgosховище	так	45,1		
2.	Зал для видачі літератури суміщений з читальним залом	так	80,0	30	
3.	Електронна бібліотека	так			
4.	Інтернет	так			

Директор

Н.В.Березицька

Таблиця 4

Матеріально-технічне забезпечення освітньої діяльності

Найменування навчальних приміщень та майданчиків (одиниць)	Найменування навчального обладнання	Необхідно (одиниць)	Фактично (одиниць)	Відсоток потреби
Кабінет початкових класів – 2:	- дошки класні	2	2	0%
	- парта 1-но місна	60	60	0%
	- стілець учнівський	60	60	0%
	- стіл для вчителя	2	2	0%
	- стілець для вчителя	2	2	0%
	- шафа	4	4	0%
	- ноутбук	2	2	0%
	- мультимедійний проектор	2	2	0%
	- принтер	2	2	0%
Кабінет іноземної мови – 2:	- легко	60	60	0%
	- дошка класна	2	2	0%
	- стіл учнівський 2-місний	30	32	0%
	- стілець учнівський	60	60	0%
	- стіл для вчителя	2	2	0%
	- стілець для вчителя	2	2	0%
	- стінна шафа	3	3	0%
	- дидактичний матеріал	12	12	0%
	- таблиці	56	56	0%
Кабінет музичної культури – 1:	- проекційний екран	1	1	0%
	- навчальні друковані матеріали	105	105	0%
	- дошка класна	1	1	0%
	- стіл учнівський 2-місний	15	15	0%
	- стілець учнівський	30	30	0%
	- стіл для вчителя	1	1	0%
	- стілець для вчителя	1	1	0%
-	- піаніно	1	1	0%
	- стінна шафа	4	4	0%

Директор

Н.В.Березицька